

Regularisatie van diploma “Gediplomeerde in de aanvullende studies (GAS)” na bemiddeling aanvaard

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de klachten die behandeld werden in het kader van de regularisatie van de studieperiodes.

Het hoger onderwijs omvat naast opleidingen van de Kandidatuur/Bachelor (eerste cyclus) en Licentiaat/ Master (tweede cyclus) onder andere ook opleidingen die leiden tot de titel van Gediplomeerde in de Aanvullende Studies (diploma's die enkel kunnen worden aangevat als men reeds in het bezit is van een ander diploma van de 2de cyclus (Master/Licentiaat)). De FPD beschouwde deze studies van hetzelfde niveau als de Masteropleidingen (2de cyclus) en weigerde de regularisatie van studieperiodes voor deze opleidingen omdat er slechts 1 diploma van de 2de cyclus kan aanleiding geven tot regularisatie. Doch de wetgeving stelt dat onder ‘één enkel diploma’ het laatst behaalde diploma dient verstaan te worden evenals alle andere daaraan voorafgaande diploma's die vereist waren voor het behalen van dat diploma.

De Ombudsman kon aantonen dat deze studies “Gediplomeerde in de Aanvullende Studies” enkel behaald konden worden na het eerder behalen van een masterdiploma van de tweede cyclus waardoor het principe van “één enkel diploma” wel degelijk gerespecteerd wordt. Na bemiddeling door de Ombudsman aanvaardt de FPD nu ook de regularisatie van studieperiodes tot het behalen van de titel van gediplomeerde in de aanvullende studies.

Daar waar in het vorige Jaarverslag de Ombudsdienst Pensioenen meerdere klachten ontving van gepensioneerden die te lang moesten wachten op een voorstel tot regularisatie van de Nederlandstalige sector ambtenaren, kregen we nu verschillende klachten binnen van toekomstig gepensioneerden die geen gebruik meer konden maken van het gunsttarief daar ze te laat hun keuze gemaakt hadden.

Als de FPD een aanvraag om regularisatie van studieperiodes ontvangt stuurt hij na onderzoek een regularisatievoorstel. Hij vermeldt in dit voorstel dat betrokkene zijn keuze moet kenbaar maken binnen de vier maanden. Als betrokkene zijn keuze buiten deze termijn aan de FPD bezorgt dan beschouwt de FPD deze keuze als een nieuwe aanvraag. Hij verstuurt dan een nieuw voorstel. Doordat de overgangsmaatregel met voordelige regularisatietarieven afliep eind november 2020 betekent dit voor betrokkenen die vanaf december 2020 een nieuw voorstel ontvangen een fikse verhoging van het te betalen regularisatiebedrag. Nochtans is de termijn van vier maanden die de FPD in zijn briefwisseling aan betrokkene meedeelt om zijn keuze kenbaar te maken geen wettelijk vastgestelde termijn maar een administratieve termijn. Terwijl de FPD sector ambtenaren – waar de behandelingstermijn van de Nederlandstalige regularisatiedossiers vaker te lang was – algemeen een termijn hanteert van 6 maanden, hanteert de FPD sector werknemers een termijn van 4 maanden, weliswaar met uitzonderingen voor speciale situaties. Het gebrek aan een duidelijke wettelijke regeling en het feit dat de FPD naar gelang het een regularisatievoorstel betreft dat moet getroffen worden door de sectie ambtenaren dan wel door de sectie werknemers een andere termijn toepast kan aanleiding geven tot betwistingen. De Ombudsman beveelt aan de wetgever aan om duidelijk in de wet de termijnen te bepalen waarbinnen de betrokkene zijn keuze aan de administratie moet kenbaar maken.

Regularisatie van diploma “Gediplomeerde in de aanvullende studies (GAS)” na bemiddeling aanvaard

DOSSIER 34877 (MET VERWIJZING NAAR 33596)

De feiten

Mevrouw Pieters is statutair ambtenaar bij de FOD Justitie en is in het bezit van een diploma van “Licentiaat in de Rechten” en een diploma “Gediplomeerde in de Aanvullende studies van Criminologische Wetenschappen”.

Op 10 juni 2019 dient zij een aanvraag tot regularisatie van haar studieperioden in via mypension.be.

Op 28 juli 2019 vraagt zij via mypension om bij de regularisatie rekening te houden met haar beide diploma's.

Betrokkene krijgt geen antwoord op haar vragen en dient daarom op 8 september 2019 een klacht in bij de Ombudsdienst Pensioenen.

Dankzij onze bemiddeling bij de FPD krijgt betrokkene het keuzeformulier voor haar diploma Licentiaat in de Rechten toegestuurd op 25 september 2019 met bijhorende raming en informatie. Aangezien betrokkene dit diploma nodig had voor haar vaste benoeming heeft ze rekening houdend met het uitdoofscenario gratis recht op een verworven recht van 21 maanden diplomabonificatie die opgenomen worden in haar pensioenberekening. De overige 39 maanden kan ze nog regulariseren.

Betrokkene krijgt echter geen keuzeformulier om haar diploma “Gediplomeerde in de Aanvullende studies van Criminologische Wetenschappen” te regulariseren.

Om die reden dient mevrouw Pieters opnieuw een aanvraag in op 9 oktober 2019 via mypension voor haar aanvullende studie.

Op 14 maart 2020 vraagt mevrouw Pieters naar de stand van zaken betreffende de behandeling van haar nieuwe aanvraag. De FPD antwoordt haar op 19 maart 2020 dat haar regularisatiedossier reeds volledig afgehandeld is. Aangezien dit niet het geval is, reageert mevrouw Pieters op 30 maart 2020 met de melding dat het een nieuwe aanvraag betreft voor haar aanvullende studie.

Op 8 mei 2020 ontvangt mevrouw Pieters een weigering voor de bijkomende regularisatie met als verantwoording dat artikel 3, § 1, 1) van de wet van 2 oktober 2017¹ bepaalt dat er maar één diploma geregulariseerd kan worden en dat de aanvullende studie hetzelfde niveau bekleedt als haar licentiaatsdiploma in de rechten en men bijgevolg geen twee licentiaatsdiploma's kan regulariseren.

Mevrouw Pieters kan hier niet mee akkoord gaan en dient op 18 mei 2020 een klacht in bij de Federale Pensioendienst met het bewijs dat de aanvullende studie net georganiseerd werd voor studenten die geen licentie beogen. De klachtendienst van de FPD stuurt de vraag op 26 mei 2020 door naar het bevoegde bureau met als verantwoording dat het een heel specifieke materie betreft waardoor ze zelf niet voor een antwoord kunnen zorgen.

Daar mevrouw Pieters geen verder antwoord ontvangt, dient zij op 3 november 2020 een klacht in bij de Ombudsdienst Pensioenen.

Bedenkingen

De regularisatie van de aanvullende studie van mevrouw Pieters wordt geweigerd met als motivering dat het diploma “Gediplomeerde in de Aanvullende Studies in de Criminologische wetenschappen” eenzelfde niveau zou bekleden als haar “Licentiaatsdiploma in de Rechten”. Artikel 3, §1, 1) van de wet van 2 oktober 2017 bepaalt namelijk dat er slechts één enkel diploma geregulariseerd kan worden en definieert dit als: *“onder ‘één enkel diploma’ wordt het diploma begrepen evenals alle andere daaraan voorafgaande diploma's die vereist waren voor het behalen van dat diploma”*.

¹ Wet van 2 oktober 2017 betreffende de harmonisering van het in aanmerking nemen van studieperioden voor de berekening van het pensioen, B.S. 24.10.2017.

Het Decreet betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap maakt een onderscheid tussen aanvullende opleidingen en specialisatieopleidingen². Aanvullende opleidingen (GAS) omvatten in hoofdzaak opleidingsonderdelen uit andere eerste- of tweede-cyclusprogramma's en beogen een aanvulling of verbreding van één of meerdere academische opleidingen van de tweede cyclus. Specialisatieopleidingen (Gediplomeerde in de Gespecialiseerde Studies, GGS) bestaan voor ten minste twee derden uit opleidingsonderdelen die niet binnen een andere opleiding voorkomen en beogen een uitdieping en/of specialisatie in een studiegebied of een combinatie van studiegebieden.

Om deze beide voortgezette academische opleidingen te kunnen volgen, diende de student in het bezit te zijn van een diploma van tweede cyclus³. Er was dus geen andere mogelijkheid om deze studie aan te vatten dan het bezit van een diploma van de tweede cyclus. Hierdoor wordt het principe van "één enkel diploma" wel degelijk gerespecteerd.

Een andere voorwaarde voor de regularisatie van studieperioden is dat de studie behaald moet zijn in volledig leerplan. Dit begrip wordt echter niet gedefinieerd in de pensioenwetgeving. Ook in andere (nog in voege zijnde) wetgeving kan geen definitie gevonden worden.

Daarom verwijst de FPD naar de omschrijving van het begrip zoals deze ooit vastgelegd was in artikel 5 van het Koninklijk Besluit van 30 april 1957⁴ waar het 'onderwijs volgens volledig leerplan' tegenover het 'onderwijs volgens beperkt leerplan' stond. Het beperkt leerplan werd zo gaat de FPD verder nadien 'onderwijs voor sociale promotie' genoemd⁵ dat zowel op secundair als op hoger niveau bestond.

Bij gebrek aan een definitie van dit begrip 'volledig leerplan' heeft volgens de juridische dienst van de FPD de regularisatiedienst van de Federale Pensioendienst de administratieve praktijk ontwikkeld dat een diploma onder het 'volledig leerplan' valt wanneer elk studiejaar van de opleiding ten minste 60 studiepunten bedraagt. Ter bevestiging van deze praktijk verwijzen ze naar het decreet van 8 juni 2007 waar een 'voltijds studietraject' een studieprogramma van minstens 60 studiepunten vereist⁶.

Ook aan deze voorwaarde wordt voldaan daar artikel 49 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap (ondertussen opgeheven) voorziet dat er minstens één academiejaar nodig is om deze graad van aanvullende studie te behalen⁷.

Conclusie

Wij kunnen concluderen dat de diploma's "gediplomeerde in de aanvullende studies" voldoen aan de wettelijke voorwaarden om geregulariseerd te kunnen worden volgens de wet van 2 oktober 2017.

Zo worden deze studies behaald in volledig leerplan en kan men deze enkel aanvatten als men reeds in het bezit is van een Master/Licentiaatsdiploma van de 2de cyclus waardoor deze diploma's beantwoorden aan het principe dat er maar één enkel diploma geregulariseerd kan worden.

Dankzij onze bemiddeling heeft mevrouw Pieters haar diploma van aanvullende studies kunnen regulariseren en heeft de Federale Pensioendienst zijn visie hieromtrent aangepast.

De Ombudsman Pensioenen merkt op dat er in het verleden aanvragen tot regularisatie van aanvullende studies werden geweigerd door het oude standpunt van de FPD (bijvoorbeeld: 'gediplomeerde in de aanvullende studies van overheidsmanagement en bestuurskunde').

Dit betekent echter dat de weigeringen die in het verleden verstuurd werden, foutief zijn en eigenlijk rechtgezet zouden moeten worden.

Wij roepen de FPD dan ook op om de geweigerde aanvragen met betrekking tot de regularisering van de aanvullende studies op te sporen en recht te zetten, zodat diegenen die in het verleden wilden

2 Artikel 8 decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap ingevoegd door het decreet van 22 december 1995.

3 Artikel 37 decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, opgeheven ingevolge het decreet van 20 december 2013 tot bekrachtiging van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs, gecodificeerd op 11 oktober 2013.

4 Koninklijk besluit van 30 april 1957 houdende de coördinatie van de wetten op het technisch onderwijs.

5 Artikel 1, §2 wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs, B.S. 12 september 1970.

6 Artikel 5, 42° decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap.

7 Artikel 49, 5° decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, B.S. 04/07/1991.

regulariseren hier opnieuw de kans toe krijgen aan de regularisatiebijdrage die gold ten tijde van de aanvraag.

De Ombudsman Pensioenen raadt iedereen die een weigering met betrekking tot de regularisering van de aanvullende studie ontvangen heeft aan een herziening aan te vragen om de aanvullende studie toch te kunnen laten regulariseren aan de kostprijs van de initiële aanvraagdatum.

Aanbeveling tot invoering van wettelijke antwoordtermijn

DOSSIERS 36115, 35897, 35910, 36006, 36153, 36162

De feiten

Op 1 november 2021 wendt de heer Braems (dossier 36115) zich tot de Ombudsdienst Pensioenen omdat de FPD weigert om de regularisatie van zijn studieperioden te aanvaarden op basis van zijn eerste aanvraag van 24 november 2019.

De FPD kon deze aanvraag niet meteen behandelen omdat er in het elektronisch loopbaanoverzicht loopbaangegevens ontbraken van een vroegere tewerkstelling. Nadat de gegevens uiteindelijk door de werkgever worden aangevuld, doet de heer Braems een nieuwe aanvraag tot regularisatie van de studieperioden in november 2020. De FPD meldt hem dat hij geen termijn kan kleven op de afwerking van dit dossier.

In januari 2021 stuurt de FPD hem een bericht via mail. In zijn mypension is immers vanaf dan het keuzeformulier voor de regularisatie van de studieperioden beschikbaar.

De heer Braems meldt ons dat hij meende dat dit bericht een spambericht was.

De heer Braems opent zijn mypension niet. Pas in oktober 2021 raadpleegt hij mypension. Hij stelt vast dat de FPD het keuzeformulier reeds in januari 2021 in zijn mypension postte. De FPD vroeg om zijn keuze te maken binnen de vier maanden nadat het keuzeformulier in mypension werd geplaatst.

Dat de heer Braems hierover via de post geen briefwisseling ontving is het gevolg van het feit dat de FPD het principe van “digital by default” toepast⁸. Slechts uitzonderlijk, als de wetgeving de FPD hiertoe verplicht of betrokkene hiervoor expliciet opteert, zal de FPD bijgevolg nog via de post briefwisseling toesturen.

De heer Braems kiest ervoor zijn studieperiode te regulariseren en stuurt de ingevulde keuzeformulier in oktober 2021 aan de FPD toe. De FPD weigert de regularisatie van de studieperioden op basis van de aanvraag van november 2019 omdat hij het keuzeformulier niet binnen de vier maanden nadat de FPD hem het keuzeformulier bezorgde, heeft teruggestuurd.

De FPD meldt hem dat hij desgewenst een nieuwe aanvraag tot regularisatie kan indienen.

Mevrouw Blanckaert (dossier 35897) wendt zich op 26 augustus 2021 tot de Ombudsdienst Pensioenen omdat ze meent dat de FPD haar dossier inzake de regularisatie van studieperioden niet correct heeft behandeld.

Mevrouw Blanckaert diende haar aanvraag tot regularisatie van de studieperioden bij de FPD in op 22 januari 2020. Zij meldt dat zij geen enkel bericht van de FPD heeft ontvangen.⁹

Daarom raadpleegde zij op 23 augustus 2021 haar digitaal dossier via mypension. Zij merkte dat de FPD haar op 15 april 2020 een voorstel tot regularisatie van de studieperioden had bezorgd via mypension. Omdat de in dat voorstel vermelde antwoordtermijn van 4 maanden verstreken was diende mevrouw Blanckaert een nieuwe aanvraag tot regularisatie van studieperioden in.

⁸ Voor nadere toelichting verwijzen wij naar het hoofdstuk Digital by default.

⁹ Dossiers 36006 en dossier 36153 waarin betrokkenen, net als mevrouw Blanckaert, stellen dat ze nooit een bericht in hun mailbox hebben ontvangen.

De FPD stuurt haar een nieuw voorstel toe. Mevrouw Blanckaert moet echter vaststellen dat de FPD haar niet meer de mogelijkheid biedt om te genieten van een voordeeltarief. De FPD stelt dat de antwoordtermijn verstreken was en dat de nieuwe aanvraag behandeld werd op basis van de vanaf 2021 geldende regelgeving.

Ook in de andere dossiers die wij onderzocht hebben, hebben de betrokkenen niet binnen de vier maanden na het voorstel van de FPD met betrekking tot de regularisatie van de studieperioden gereageerd.

Wij stellen vast dat in sommige dossiers de FPD Nederlandstalige sectie ambtenaren er wel heel lang over deed alvorens een voorstel tot regularisatie aan betrokkenen te sturen.

Zo meldt de heer Mertens (dossier 35910) ons dat het voorstel van regularisatie hem ontgaan is daar hij niet regelmatig mypension raadpleegt en hij geen mail van de FPD had ontvangen op het moment dat het voorstel in mypension werd gepost. Zijn klacht gaat verder met de vermelding dat hij zijn aanvraag indiende op 30 oktober 2019.

Omdat niet alle loopbaangegevens beschikbaar waren in zijn elektronisch dossier deelde de FPD hem mee dat hij nog geen gevolg kon geven aan zijn aanvraag. Ondanks zijn herhaaldelijke mails kreeg de heer Mertens geen antwoord op zijn vragen, noch enig idee over de stand van het dossier. In augustus 2020 verontschuldigde de FPD zich voor de lange behandelingsduur.

Op 4 december 2020 vroeg de heer Mertens opnieuw naar de stand van zaken.

Het is uiteindelijk op 18 december 2020 dat de FPD het regularisatievoorstel aan de heer Mertens bezorgt via mypension. De heer Mertens mist de e-mail die de FPD hem toestuurde met de melding dat er een briefwisseling (zijnde het regularisatievoorstel) voor hem in mypension is gepost. De FPD bevestigde ons dat deze mail wel degelijk verstuurd was. Hij maakt uiteindelijk zijn keuze voor regularisatie pas in augustus 2021.

De FPD weigert, net zoals in de andere dossiers, de regularisatie van de studieperioden op basis van dit ingediende keuzeformulier. Hij doet aan de heer Mertens een nieuw voorstel zonder de toepassing van de overgangsmaatregelen.

In de regeling voor werknemers merken wij weinig of geen klachten over de te lange behandelingstermijn van de aanvragen tot regularisatie van de studieperioden. Echter, ook in die regeling ontvingen wij een klacht, gelijkaardig aan deze zoals hierboven vermeld.

Mevrouw Laurent doet in de werknemersregeling haar aanvraag tot regularisatie van de studieperioden op 25 november 2020, dus nog niet voor het einde van de overgangsmaatregelen om van een voordeliger regularisatie te kunnen genieten. Zij ontvangt het voorstel tot regularisatie van de studieperioden op 5 juli 2021.

Mevrouw Laurent was op dat moment net bevallen en heeft niet meteen gereageerd op het voorstel van de FPD. Op 18 november 2021 meldt de FPD haar dat het regularisatiedossier definitief werd afgesloten omdat zij niet binnen de 4 maanden reageerde op het voorstel van 5 juli 2021.

Mevrouw Laurent vraagt om een uitzondering gelet op haar bevalling. De FPD weigert hierop in te gaan en meldt haar dat zij een nieuwe aanvraag kan indienen.

Bedenkingen

De wet van 2 oktober 2017 betreffende de harmonisering van het in aanmerking nemen van studieperioden voor de berekening van het pensioen wijzigt de voor het pensioen in de regeling voor ambtenaren in aanmerking genomen diplomabonificatie en creëert de mogelijkheid tot regularisatie van de studieperioden in die regeling voor pensioenen die ingaan vanaf 1 december 2018.

In toepassing van deze wetgeving behoudt de heer Braems op basis van zijn loopbaan tot 30 november 2017¹⁰ een verworven recht, dit is een gratis diplomabonificatie van 12 maanden (van de 36 maanden

¹⁰ De totale loopbaan, zoals deze wordt vastgesteld voor de loopbaanvoorwaarde in de werknemersregeling, tot 30 november 2017 wordt vergeleken met een volledige loopbaan van 45 jaar. De aldus bekomen loopbaanbreuk wordt toegepast op de totale studieduur die in aanmerking kan genomen

studieperiode), mevrouw Blanckaert behoudt op basis van haar loopbaan een verworven recht, van 28 maanden (van de 48 maanden studieperiode). Zij kunnen bijgevolg respectievelijk een studieperiode van 24 en 20 maanden regulariseren door middel van persoonlijke bijdragen.

De wetgever voorziet in de mogelijkheid om de regularisatie van de studieperioden op basis van een voordelige regeling te doen als de aanvraag tot regularisatie wordt ingediend binnen de tien jaar na het einde van de studies of voor 1 december 2020. Voor ambtenaren die door de nieuwe wetgeving een gedeelte van de gratis diplomabonificatie verliezen wordt verder voorzien in een extra korting (15 %) op het te betalen bedrag als de aanvraag wordt ingediend voor 1 december 2019.

Terwijl de heer Braems zijn aanvraag indient in november 2019 en dus van de volle overgangsmaatregelen kan genieten dient mevrouw Blanckaert haar aanvraag in januari 2020 in. Noteer dat zij hierdoor de extra korting van 15 % niet meer kan bekomen.

De wetgeving voorziet dat de FPD een voorstel tot regularisatie via een keuzeformulier aan betrokkene stuurt. In dit keuzeformulier kan betrokkene aanduiden welke studieperiode hij wil regulariseren (per volledig studiejaar of de ganse periode). Voor de ambtenaren die een gedeelte gratis diplomabonificatie verliezen bestaat ook de mogelijkheid om een deel van een studiejaar te regulariseren. Daarom kan de heer Braems 24 maanden en mevrouw Blanckaert 20 maanden regulariseren.

De FPD stuurt het voorstel via mypension aan betrokkene voor zover hij ervoor opteert om zijn post via mypension te ontvangen. Op hetzelfde moment wordt aan de betrokkene die zijn mailadres registreerde bij de FPD een mail gestuurd met de melding dat een nieuw document in mypension beschikbaar is.

De heer Braems heeft deze mail wel ontvangen maar schonk er geen aandacht aan omdat hij meende dat het een spambericht was. Nochtans is dit bericht een gelijkaardig bericht als de berichten die men ontvangt als er een nieuw document beschikbaar is in de e-box.

Hoewel mevrouw Blanckaert daarentegen beweert dat ze een dergelijke melding niet heeft ontvangen stelt de FPD dat deze mail wel degelijk werd verstuurd.

In het regularisatievoorstel wordt vermeld dat betrokkene zijn keuze via het keuzeformulier moet terugsturen binnen de vier maanden.

Ons onderzoek toont aan dat deze opgelegde termijn van vier maanden louter een administratieve maatregel is die nergens in de wetgeving voorkomt. Ook het Rekenhof heeft hierover opmerkingen gemaakt. In het Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers van maart 2021 stelt het Rekenhof¹¹:

“Het Rekenhof is van oordeel dat de wetgeving zelf verbeterd kan worden. Zo (...), ontbreekt een termijn waarbinnen de aanvrager moet reageren op het keuzevoorstel (...).”

Omdat het Rekenhof bovendien in zijn verslag vermeldde dat de termijn van 4 maanden niet wordt toegepast stelden wij ons vragen bij de gelijke behandeling van betrokkenen.

Daarom vroegen wij aan de FPD om nadere toelichting te geven. De FPD deelde ons mee:

“Uit navraag blijkt dat de bevoegde dienst op deze termijn van 4 maanden een marge toestaat van 2 maanden. Indien het keuzeformulier uiteindelijk niet door de FPD wordt ontvangen binnen de 6 maanden nadat het aan betrokkene werd verstuurd, wordt het dossier afgesloten. De bevoegde dienst deelt mee tot op heden geen uitzonderingen te hebben toegestaan. Het is evenmin de bedoeling om in de toekomst wel uitzonderingen toe te staan. Er werd en wordt dus steeds een gelijke behandeling van personen verzekerd.”

Conclusie 1

De FPD blijft bij zijn standpunt. Zowel de heer Braems als mevrouw Blanckaert kunnen hun studieperioden niet meer regulariseren op basis van de tot eind november 2020 voorziene

worden. In het geval van de heer Braems: 181 maanden loopbaan betekent een verworven recht van 33,33 % van 36 maanden, zijnde 12 maanden.

¹¹ Fiche | Rekenhof ([ccrek.be](https://www.ccrek.be)).

overgangsmaatregelen. Zij stuurden hun keuzeformulier niet terug binnen de in het keuzeformulier vermelde administratieve termijn van 4 maanden, noch binnen de door de FPD sectie ambtenaren in de praktijk gehanteerde termijn van 6 maanden.

Ter illustratie: Op basis van de wetgeving van toepassing in 2021 (en later) zal mevrouw Blanckaert 13.497,04 euro moeten betalen voor 20 maanden studie in de plaats van 2.550 euro zoals vermeld in het keuzeformulier van april 2020 in toepassing van de overgangsmaatregelen.

Conclusie 2

De Ombudsman begrijpt de frustratie van de heer Braems en mevrouw Blanckaert. De regularisatie van de studiejaren wordt ineens veel minder aantrekkelijk. Uit de raming van de FPD blijkt immers dat door de regularisatie van de studieperiode van 20 maanden het pensioen van mevrouw Blanckaert verhoogt met 1.735,44 euro bruto per jaar. Dit zou betekenen dat zij pas een voordeel zou bekomen na $13.497,04/1.735,44=7,77$ jaar in plaats van na $2.550/1.735,44=1,4$ jaar op basis van de bruto bedragen. De verhoging van het netto pensioenbedrag zal afhangen van de bedrijfsvoorheffing op het pensioen. De terugverdientermin zal dus nog langer zijn. Dit alles evenwel zonder rekening te houden met de belastingvermindering in het jaar waarin de regularisatiebijdrage betaald wordt.

Evenwel, heeft de Ombudsman ook begrip voor de houding van de FPD die, bij gebrek aan duidelijke wettelijke regeling, een administratieve termijn heeft vastgesteld waarbinnen het keuzeformulier moet teruggestuurd worden. Hierdoor kunnen de dossiers administratief op een eenvormige manier beheerd worden en dienen dossiers niet gedurende jaren open gehouden te worden.

Overigens zou het niet afsluiten van het dossier na een redelijke termijn (de FPD opteerde voor een termijn van 4 maanden) kunnen leiden tot misbruiken. Personen zouden hun aanvraag kunnen indienen binnen de termijn van de overgangsmaatregelen (of binnen de termijn van 10 jaar na het einde van de studies) om de studieperiode aan een voordelig tarief te kunnen regulariseren. Op basis van het voordelige voorstel dat zij ontvangen zouden ze dan jaren later (tot aan hun pensioen) de regularisatiebijdrage kunnen betalen terwijl anderen die de aanvraag niet binnen de gestelde termijn indienen een veel hoger bedrag zouden moeten betalen om hun studies te regulariseren. Dit kan uiteraard niet de bedoeling van de wetgever zijn geweest door het niet opnemen van een termijn van antwoord in de wetgeving.

Echter, de Ombudsman Pensioenen stelt zich vragen bij het onderscheid dat er bestaat tussen de regeling voor werknemers en ambtenaren met betrekking tot de in de praktijk gehanteerde soepelheid in de toepassing van de administratieve termijn van 4 maanden. Terwijl de FPD sector ambtenaren – waar de behandelingstermijn van de Nederlandstalige regularisatiedossiers vaker te lang was – algemeen een termijn hanteert van 6 maanden, hanteert de FPD sector werknemers een termijn van 4 maanden, weliswaar met uitzondering voor speciale situaties: dan wordt op vraag van betrokkene de termijn bijna automatisch verlengd (dit geldt niet als betrokkene zich niet manifesteert binnen de 4 maanden na het verzenden van het keuzeformulier). Zo wordt de termijn verlengd bij financiële moeilijkheden ingevolge de coronapandemie of bij gemengde loopbanen waarbij het meer tijd vergt om pensioenramingen in de verschillende sectoren te maken die de impact van de regularisatie weergeven.

Bovendien stuurt de FPD sector werknemers in de Nederlandstalige dossiers systematisch een herinnering als een antwoord van betrokkene uitblijft wat niet het geval lijkt te zijn aan Franstalige kant gelet op het aantal te verwerken dossiers.

Conclusie 3

Wij lezen verder in het Verslag van het Rekenhof “Validatie van studieperiodes bij de vaststelling van het overheidspensioen” van maart 2021:

“Nu hanteert de FPD zonder rechtsgrond een termijn van vier maanden waarbinnen de burger zijn keuze moet doorgeven na de ontvangst van het keuzeformulier. Het Rekenhof waarschuwt er daarom voor dat het aanvragen van een regularisatie binnen de overgangperiode er in de huidige stand van de regelgeving kan toe leiden dat het recht op de “goedkopere” regularisatievoorwaarden eeuwig blijft bestaan.” En nog: “In de praktijk past de administratie deze termijn niet toe. Het is dus eerder een poging om aanvragers ertoe aan te zetten snel een beslissing te nemen.”

Het Rekenhof schrijft ook nog verder: *“Een vroege versie van het voorontwerp van wet (Versie 15 van het voorontwerp van wet, deel van de bundel CMR 20/10/2016 (kenmerk 2016 A 75168 004)) bepaalde wel dat de aanvrager zijn keuze kenbaar moest maken binnen twee maanden na de verzending door de administratie van “de in paragraaf 2 bedoelde inlichtingen” (lees: van de raming en het keuzeformulier), zo niet verviel de aanvraag.”*

Op basis van onze bevindingen kan de Ombudsman zich volledig aansluiten bij de bedenkingen van het Rekenhof. Enkel een wetswijziging met een duidelijke vaststelling van de termijnen kan een oplossing bieden. Het duidelijk bij wet vastleggen van een termijn voor het indienen van het keuzeformulier sluit elke mogelijke betwisting uit.

Algemene aanbeveling

Inzake de regularisatie van studieperioden vermeldt de FPD momenteel op het keuzeformulier dat hij aan de aanvrager van een regularisatie van studieperioden stuurt, bij gebrek aan een duidelijk wettelijk vastgestelde antwoordtermijn, een door hem vastgestelde administratieve antwoordtermijn van vier maanden waarbinnen de aanvrager zijn keuze aan de FPD moet kenbaar maken van de studieperiode die hij wenst te regulariseren. In de praktijk hanteert de FPD sectie werknemers een termijn van 4 maanden en hanteert de FPD sectie ambtenaren een antwoordtermijn van zes maanden.

Het gebrek aan een duidelijke wettelijke regeling en het feit dat de FPD naar gelang het een regularisatievoorstel betreft dat moet getroffen worden door de sectie ambtenaren dan wel door de sectie werknemers een andere termijn toepast wordt kunnen aanleiding geven tot betwistingen.

De Ombudsman beveelt aan de wetgever aan om artikel 11, § 2 van de wet van 2 oktober 2017 betreffende de harmonisering van het in aanmerking nemen van studieperioden voor de berekening van het pensioen zodanig aan te passen dat een antwoordtermijn wordt voorzien waarbinnen de aanvrager zijn keuze van het aantal maanden dat hij wenst te regulariseren kenbaar moet maken aan de FPD, zo niet vervalt de aanvraag. Het College meent dat het aan de wetgever is om te bepalen wat als een redelijke antwoordtermijn kan worden aanzien.